

ข้อสังเกต
การประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๒๗/๒๕๕๙
วันอังคารที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

ระเบียบวาระที่ ๓.๑ รายงานของคณะกรรมการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เรื่อง การบริหารงานภาครัฐ
ที่เปิดเผยข้อมูล และร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. ....

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายครุจิต นาครทรรพ

๑. ควรมีการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาในร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. ....
ให้มีความสอดคล้องและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) มาตรา ๗ กำหนดให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐจัดทำช่องทางเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาธารณะให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง นั้น อาจเป็นการเพิ่มภาระงานให้กับหน่วยงานที่มีการกิจเดียวกัน
หรือมีการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนกับองค์กรอื่น ๆ ซึ่งตามยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทยของสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ได้เน้นการพัฒนาการบริหารส่วนราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์
มีประสิทธิภาพ และมีความคุ้มค่า ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง รวมทั้งปรับลดหน่วยงานรัฐ
ที่มีขนาดใหญ่เกินความจำเป็นให้มีความเหมาะสมระหว่างเนื้องานกับบุคลากร ดังนั้น เพื่อให้การปรับปรุงกฎหมาย
ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการสัมฤทธิ์ผล จึงควรพิจารณาสาระสำคัญในมาตราดังกล่าวให้มีความชัดเจน
มากยิ่งขึ้น

๒) มาตรา ๑๑ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสาธารณะ
ให้เป็นปัจจุบันตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ สำหรับประชาชนที่ต้องการเข้าถึงข้อมูลหรือขอข้อมูลข่าวสาร
จากทางราชการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว นั้น อาจมีความซ้ำซ้อนกับสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ
การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่กำหนดวิธีการ ขั้นตอน
การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของทางราชการอยู่เดิมแล้ว ดังนั้น เพื่อป้องกันความสับสนในทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่
ที่เกี่ยวข้อง และการสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนที่ถูกต้องแล้ว จึงควรนำพระราชบัญญัติดังกล่าว รวมทั้ง
กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เข้ามาพิจารณาสาระสำคัญให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นต่อไป

๓) มาตรา ๑๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน
ที่ขอตรวจสอบหรือขอข้อมูลข่าวสารสาธารณะตามขั้นตอนตามที่ได้บัญญัติไว้ เช่น ผลการพิจารณา คำวินิจฉัย
คำพิพากษา และคำสั่งของศาล เป็นต้น นั้น อาจมีการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อนกัน เนื่องจากสามารถร้องขอข้อมูล
ดังกล่าวต่อศาลได้อยู่แล้ว จึงควรคำนึงถึงขั้นตอนการดำเนินงานให้มีความครอบคลุม กระชับ ครบถ้วน
สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพสูงสุด อันก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนอย่างแท้จริง

๔) มาตรา ๑๕ กำหนดให้เจ้าหน้าที่รัฐจัดหาข้อมูลข่าวสารของทางราชการแก่ผู้ขอภายใน
กำหนดเวลาสิบห้าวันนับจากวันรับคำขอ นั้น อาจทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถจัดเตรียมเอกสารได้ทันตามกำหนดเวลา

เนื่องจากเอกสารมีจำนวนมากทำให้ต้องใช้เวลาในการรวบรวม และการนับวันดังกล่าว อาจไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เนื่องจากในบางเดือนอาจมีวันหยุดของทางราชการติดต่อกันหลายวัน ดังนั้นเพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถปฏิบัติงานได้ทันตามเวลาที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดแล้วจึงควรขยายระยะเวลาออกไปเป็นสามสิบวันนับจากวันรับคำขอหรือกำหนดระยะเวลาเป็นสิบห้าวันทำการ รวมทั้งให้มีความครอบคลุมเนื้อหาในมาตรา ๒๐ ที่กำหนดให้ผู้มีส่วนได้เสียเสนอคำคัดค้านได้ไม่น้อยกว่าสิบห้าวันตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งด้วย

๔) มาตรา ๑๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่รัฐ อาจมีคำสั่งให้เปิดเผยข้อมูลหรือมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาธารณะก็ได้ โดยใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ตามลำดับสายการบังคับบัญชาซึ่งผู้ขอสามารถอุทธรณ์คำร้องต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะได้ ทำให้ผู้ร้องสามารถร้องขอให้เปิดเผยข้อมูลคำตัดสินของศาลที่เป็นความลับและที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ในระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยไม่ถูกร้องเรียนหรือถูกฟ้องร้องขึ้น จึงควรเพิ่มมาตรการป้องกันการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจที่ดีในการปฏิบัติงานต่อไป

๕) มาตรา ๕๐ กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะเป็นอำนาจเปรียบเทียบปรับทางปกครองกับหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้ นั้น อาจเป็นมิวิธีการหรือบทลงโทษที่รุนแรงและไม่เหมาะสม เนื่องจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มีลักษณะเป็นสายการบังคับบัญชาทำให้ต้องมีการพิจารณาความผิดอย่างเป็นธรรมในแต่ละองค์กร จึงควรบัญญัติให้มีการลงโทษทางวินัยสำหรับข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่รัฐแทน

นางถวิลวดี บุรีกุล

บทบัญญัติในมาตรา ๑๔ แห่งร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. .... ที่กำหนดให้คนต่างด้าวมีสิทธิเข้าตรวจดู ขอสำเนา หรือรับรองสำเนาข้อมูลข่าวสารสาธารณะจากหน่วยงานของรัฐได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ทำให้คนต่างด้าวสามารถเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐได้ง่ายและมีขอบเขตการเข้าถึงข้อมูลที่กว้างขวางมากเกินไป ดังนั้นควรพิจารณากำหนดขอบเขตหรือประเภทของข้อมูลหน่วยงานของรัฐซึ่งคนต่างด้าวสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ให้มีความเหมาะสม

นายวรวิทย์ ศรีอนันต์รักษา

ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. .... มาตรา ๔ ยังกำหนดบทนิยามคำว่า “ข้อมูลข่าวสารสาธารณะ” ไม่ชัดเจนและไม่สอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบัน เพราะบทนิยามจะเน้นเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐ ทั้งที่พบว่าปัจจุบันมีข้อมูลของภาคเอกชนที่อาจเข้าข่ายเป็นข้อมูลข่าวสารสาธารณะด้วย อาทิ กรณีเงินบริจาคอาจถือว่าเป็นเรื่องสาธารณะและต้องมีการเปิดเผย ดังนั้น ควรกำหนดความหมายและขอบเขตคำว่า “สาธารณะ” ให้ชัดเจนและเหมาะสม นอกจากนี้ องค์กรภาคประชาชนที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบสาธารณะ ซึ่งแม้จะไม่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานรัฐ แต่เมื่อทำหน้าที่ตรวจสอบสาธารณะก็ต้องเปิดเผยข้อมูลตนเองด้วยเช่นกัน

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม

๑. ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. .... มาตรา ๔ ได้กำหนดนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ซึ่งประกอบด้วย หน่วยงานในส่วนราชการ องค์การฝ่ายตุลาการ องค์การอิสระ รัฐวิสาหกิจ สถานประกอบกิจการ และองค์กรหรือหน่วยงานเอกชน ตามที่กฎหมายกำหนด อาจไม่ครอบคลุมถึงบทบาทสำคัญในการพิจารณาระงับข้อพิพาททางแพ่งหรือการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาท รวมทั้งการร้องขอข้อมูลคำตัดสินของอนุญาโตตุลาการ จึงควรพิจารณาเพิ่มเติมสาระสำคัญให้มีความครอบคลุมข้อความดังกล่าว และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของร่างพระราชบัญญัติได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด อันจะก่อให้เกิดประโยชน์กับประชาชนเป็นสำคัญ

๒. ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. .... หมวด ๗ กำหนดให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ซึ่งประกอบด้วยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินห้าคนที่มาจากปลัดกระทรวงกลาโหม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ อาจไม่ครอบคลุมถึงหน่วยงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติการกิจที่เกี่ยวข้องกับการเก็บรวบรวม รักษาข้อมูลที่เป็นความลับและข้อมูลที่เป็นความมั่นคงของชาติ จึงควรเพิ่มตำแหน่งกรรมการที่มาจากผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ เข้ามาเป็นองค์ประกอบและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของคณะกรรมการดังกล่าว เพื่อสร้างความสอดคล้อง และครอบคลุมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓. ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. .... หมวด ๗ กำหนดให้มีคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ซึ่งประกอบด้วยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิไม่เกินห้าคนที่มาจากปลัดกระทรวงกลาโหม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยเสนอรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อนั้น อาจไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่กำหนดการแต่งตั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยมีนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีเป็นผู้แต่งตั้ง รวมทั้งการกำหนดหลักเกณฑ์คุณสมบัติ และขั้นตอนการสรรหากรรมการ ยังขาดความชัดเจนของการพิจารณาจากวุฒิสภา ซึ่งจำเป็นต้องมีการกลั่นกรองคุณสมบัติ วุฒิภาวะ ฯลฯ โดยองค์การอิสระหรือหน่วยงานที่มีความสำคัญมาก ควรต้องมีการพิจารณาจากสภาผู้แทนราษฎรด้วยเช่นกัน เพื่อให้ตัวแทนจากประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาถึงความเหมาะสมต่อไป

๔. ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสาธารณะ พ.ศ. .... หมวด ๙ กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการวินิจฉัยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ทำหน้าที่วินิจฉัยข้อมูลข่าวสารสาธารณะได้ตามความเหมาะสม เพื่อพิจารณากลั่นกรองคำอุทธรณ์ นั้น อาจทำให้ขาดความชัดเจนในขั้นตอนการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ซึ่งมีหน้าที่ทั้งพิจารณาและวินิจฉัยตามความเหมาะสมได้ โดยในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ก่อนการปรับปรุงแก้ไข ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยข้อมูลข่าวสารสาธารณะ ทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนด ก่อนเสนอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารสาธารณะพิจารณาความเหมาะสมต่อไป ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจน ครบถ้วนตามขั้นตอน จึงควรบัญญัติให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยข้อมูลข่าวสารสาธารณะไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวด้วย

ระเบียบวาระที่ ๓.๒ รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ
เรื่อง การปฏิรูปการประกันภัยการเกษตร

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช

๑. แนวทางการปฏิรูปการประกันภัยการเกษตรในระยะสั้น (๑ - ๓ ปี) ที่เสนอให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการรวม ๓ ระดับ ประกอบด้วย ๑) คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการประกันภัยการเกษตร ระดับประเทศ ทำหน้าที่กำหนดนโยบายที่เหมาะสมในการรับประกันภัยการเกษตร ในอนาคต ๒) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการประกันภัยการเกษตร ทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายการประกันภัยการเกษตรไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ๓) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการประกันภัยการเกษตร ระดับจังหวัด ทำหน้าที่ขับเคลื่อนนโยบายการประกันภัยการเกษตรไปสู่การปฏิบัติในจังหวัดอย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีข้อสังเกตว่า คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการทั้ง ๓ ระดับ ส่วนใหญ่ประกอบด้วยกรรมการและอนุกรรมการที่มาจากบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ของภาครัฐมากกว่าบุคคลภายนอก จึงควรมีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมสัดส่วนองค์ประกอบในส่วนของกรรมการและอนุกรรมการให้มีบุคคลจากภาคประชาสังคม ภาคเอกชน ภาคเกษตร และภาคการคุ้มครองผู้บริโภคเข้ามาเป็นกรรมการและอนุกรรมการเพิ่มเติมด้วย เพื่อให้คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการทั้ง ๓ ระดับ ประกอบด้วยกรรมการและอนุกรรมการที่มีความหลากหลายในสาขาวิชาชีพ รวมทั้งสามารถกำหนดนโยบายและขับเคลื่อนการปฏิรูปการประกันภัยการเกษตรได้อย่างเหมาะสม

๒. คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการประกันภัยการเกษตร ระดับประเทศ เป็นคณะกรรมการที่มีความสำคัญมาก เพราะเป็นผู้ทำหน้าที่กำหนดนโยบายที่เหมาะสมในการรับประกันภัยการเกษตรในอนาคตให้กับประเทศ ดังนั้น นโยบายการรับประกันภัยการเกษตรที่จะออกมาจากคณะกรรมการชุดดังกล่าว จะต้องมีความถูกต้อง ชัดเจน และสมบูรณ์ จึงจะสามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

๓. แนวทางการปฏิรูปการประกันภัยการเกษตรในระยะสั้น (๑-๓ ปี) ที่เสนอให้มียกร่างกฎหมาย เช่น ร่างพระราชบัญญัติการประกันภัยการเกษตร เป็นต้น หรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัยการเกษตร เพื่อให้เกิดความครอบคลุมการประกันภัยการเกษตรในทุกด้านนั้น จากรายงานของคณะกรรมการที่เสนอต่อสภา ยังไม่มีการดำเนินการในเรื่องดังกล่าว จึงควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการหรือกำหนดแผนงานการยกร่างกฎหมายหรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมายโดยเร็ว เพื่อที่รัฐบาลจะได้พิจารณาดำเนินการปฏิรูปการประกันภัยการเกษตรให้เกิดสัมฤทธิ์ผลต่อไป

๔. แนวทางการปฏิรูปการประกันภัยการเกษตรในระยะสั้น (๑-๓ ปี) ที่เสนอแนวทางในเรื่องของการปรับลดอัตราค่าเบี้ยประกันภัยและการเพิ่มพื้นที่เข้าร่วมโครงการ โดยตั้งเป้าหมายไว้ว่าในปี ๒๕๕๙ จะปรับลดอัตราค่าเบี้ยประกันภัยให้อยู่ในอัตราไม่เกิน ๑๒๐ บาทต่อไร่ และเพิ่มพื้นที่เข้าร่วมโครงการจำนวน ๓๐ ล้านไร่ นั้น ยังไม่มีความชัดเจนทั้งในเรื่องของขั้นตอนและกระบวนการในการเพิ่มพื้นที่เข้าร่วมโครงการว่าจะมีขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินการอย่างไร ทั้งในเรื่องของการปรับลดค่าเบี้ยประกันภัยว่าภาครัฐ

จะเข้ามาช่วยเหลือเกษตรกรอย่างไร และหลังจากที่ภาครัฐให้ความช่วยเหลือแล้ว เกษตรกรจะต้องจ่ายค่าเบี้ยประกันภัยในจำนวนเท่าใด

๕. รัฐควรเข้ามาดำเนินการในเรื่องของการบริหารจัดการบริษัทประกันภัยการเกษตร โดยอาจรวมบริษัทประกันภัยการเกษตรหลาย ๆ บริษัทที่มีอยู่เข้าด้วยกัน และให้รัฐทำหน้าที่เป็นผู้ค้ำประกัน (National Insurance Pool) เหมือนเช่นการคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ โดยอาจจัดตั้งบริษัทประกันภัยกลางขึ้นมาบริษัทหนึ่ง เรียกว่า “บริษัทประกันภัยทางการเกษตรแห่งชาติ” ก็ได้ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้จ่ายค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้ประสบภัยการเกษตรโดยตรง

นายนิกร จำนง

๑. หน่วยงานภาครัฐที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการประกันภัยการเกษตรประกอบด้วยหน่วยงานจำนวนมากซึ่งอยู่ภายใต้สังกัดที่แตกต่างกัน อาทิ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่เป็นอิสระ โดยไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ แต่สังกัดที่แตกต่างกันดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานปฏิรูปได้ ดังนั้น จึงขอเสนอแนะให้พิจารณากำหนดแนวทางบูรณาการการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนให้การปฏิรูปการประกันภัยการเกษตรเกิดประสิทธิผลได้อย่างแท้จริง

๒. มูลค่าความเสียหายทางการเกษตรที่เกิดจากภัยพิบัติธรรมชาติมีจำนวนค่อนข้างสูง ส่งผลให้บริษัทประกันภัยจำนวนหนึ่งมีนโยบายไม่รับประกันภัยการเกษตร ส่วนบริษัทประกันภัยที่รับประกันภัยการเกษตรก็จะกำหนดเบี้ยประกันภัยการเกษตรในอัตราที่ค่อนข้างสูง เพื่อชดเชยความเสี่ยงทางเศรษฐกิจของตน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถของเกษตรกรในการจ่ายเบี้ยประกันภัย เนื่องจากเกษตรกรจำนวนมากมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ค่อยดี ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวและช่วยลดภาระของเกษตรกร จึงขอเสนอแนะให้พิจารณาตั้งบริษัทประกันภัยพืชผลขึ้นทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางในการรับประกันภัยทางการเกษตร ผ่านการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยการตั้งบริษัทดังกล่าวและให้มีอำนาจหน้าที่ในการรับประกันภัยการเกษตร พร้อมทั้ง มีอำนาจประสานงานและดำเนินงานร่วมกับบริษัทประกันภัยของเอกชนรายอื่นเพื่อทำสัญญาประกันภัยต่อด้วย

นายกษิต ภิรมย์

๑. ในปัจจุบันสามารถจำแนกฐานะทางเศรษฐกิจของเกษตรกรได้เป็น ๒ กลุ่ม คือ (๑) กลุ่มเกษตรกรที่สามารถพึ่งพาตนเองได้ในทางเศรษฐกิจ และ (๒) กลุ่มเกษตรกรที่ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ในทางเศรษฐกิจ โดยกลุ่มที่ไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ ประกอบด้วยเกษตรกรสามประเภท ได้แก่ ประเภทที่หนึ่ง เกษตรกรรายย่อยที่มีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวนน้อย ประเภทที่สอง เกษตรกรที่เช่าที่ดินผู้อื่นทำการเกษตร และ ประเภทที่สาม เกษตรกรที่เป็นแรงงานเกษตรหรือรับจ้างทำการเกษตรให้แก่เกษตรกรรายใหญ่ ซึ่งเกษตรกรทั้งสามประเภดังกล่าวเป็นเกษตรกรที่รัฐควรให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษ โดยในด้านการประกันภัยการเกษตร รัฐควรจ่ายเบี้ยประกันภัยให้เนื่องจากเกษตรกรไม่มีความสามารถเพียงพอที่จะจ่ายเบี้ยประกันภัยได้ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตาม การดำเนินการ

ให้เรื่องดังกล่าวประสบผลสำเร็จได้นั้น ควรจะต้องมีการตั้งบริษัทขึ้นทำหน้าที่เป็นองค์กรกลาง ดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับการประกันภัยการเกษตร รวมทั้ง ช่วยประสานเชื่อมโยงการดำเนินงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเกษตรกรและภาคเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บริษัทประกันภัย สามารถดำเนินงานร่วมกันตามภารกิจที่ตนรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ รัฐบาลจะต้องประสานงานและดำเนินงานร่วมกับธนาคารของรัฐ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธนาคารออมสิน หรือ ธนาคารกรุงไทย เป็นต้น ในการจัดสรรงบประมาณและเงินทุนที่จะนำมาจ่ายเป็นเบี้ยประกันภัยให้แก่เกษตรกรด้วย

๒. หน่วยงานภาครัฐที่มีภารกิจเกี่ยวข้องกับการประกันภัยการเกษตรประกอบด้วยหน่วยงานจำนวนมาก อาทิ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ ส่งผลให้การดำเนินการที่เกี่ยวข้องอาจขาดการบูรณาการได้ ดังนั้น จึงขอเสนอแนะให้พิจารณากำหนดแนวทางบูรณาการการดำเนินงาน โดยการตั้งศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One – Stop Service Centre) ที่มีเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในแต่ละด้านร่วมกันดำเนินงานอย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดการบูรณาการและประสานเชื่อมโยงด้านต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง สามารถให้บริการแก่เกษตรกรได้อย่างรวดเร็ว

๓. การพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการตั้งบริษัทเพื่อทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางในด้านการประกันภัยการเกษตรและการตั้งศูนย์บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ อาจดำเนินการได้โดยการศึกษาเปรียบเทียบจากแนวทางของประเทศต่าง ๆ ที่ประสบผลสำเร็จในเรื่องดังกล่าว เช่น ประเทศญี่ปุ่น ประเทศนิวซีแลนด์ ประเทศสหรัฐอเมริกา และกลุ่มประเทศในทวีปยุโรป เป็นต้น

นายชูชัย ศุภวงศ์

การช่วยเหลือและเยียวยาเกษตรกรจากความเสียหายที่เกิดจากภัยพิบัติต่าง ๆ ควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความใกล้ชิดกับเกษตรกรในแต่ละพื้นที่ ซึ่งหากมีการวางแผนและมีการจัดการที่เหมาะสมย่อมสามารถให้ความช่วยเหลือและเยียวยาเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระเบียบวาระที่ ๓.๓ รายงานของคณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน
เรื่อง การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานโดยใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน
(ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ

ข้อสังเกตของสมาชิกในที่ประชุม

นายกษิต ภิรมย์

๑. การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานโดยใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ นับเป็นความท้าทายและก้าวกระโดดที่สำคัญมาก ดังนั้นก่อนเริ่มดำเนินการจะต้องมีการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องให้ครบถ้วนสมบูรณ์มากที่สุด เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดความยั่งยืนในการอนุรักษ์พลังงาน

๒. การดำเนินการคัดเลือกบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) ที่จะเข้ามาให้บริการในด้านการอนุรักษ์พลังงาน ควรมีการกำหนดความรู้ความสามารถของบุคคลากรผู้ทำหน้าที่ประเมินสมรรถนะและขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐสามารถคัดเลือกบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) ที่มีความเชี่ยวชาญ มีผลงานเป็นที่ยอมรับ และมีคุณสมบัติครบถ้วนตรงตามที่ต้องการได้

๓. ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างของการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานโดยใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ จะต้องมีความโปร่งใส ชัดเจน ตรวจสอบได้ และไม่มีเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนเข้ามาเกี่ยวข้อง

นายวิทยา แก้วภราดัย

๑. การทำสัญญากับบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) ให้เข้ามาดำเนินการลงทุนติดตั้งอุปกรณ์เพื่อการอนุรักษ์พลังงาน ควรมีการวางมาตรฐานขั้นต่ำของมูลค่าการประหยัดค่าใช้จ่ายพลังงาน เพื่อให้มีเป้าหมายที่ชัดเจนในการรับประกันผลการประหยัดพลังงาน

๒. การส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานโดยใช้มาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) สำหรับหน่วยงานภาครัฐ แบบวิธีแบ่งปันผลประโยชน์ (Shared Saving) ควรมีการพิจารณาทำข้อตกลงร่วมกันในการกำหนดสัดส่วนของจำนวนเงินตอบแทนจากการประหยัดพลังงานที่หน่วยงานภาครัฐต้องนำมาจ่ายเป็นค่าจัดการพลังงานให้กับบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่แต่ละฝ่ายควรจะได้รับและความคุ้มค่าต่อการลงทุนในสัดส่วนและระยะเวลาที่เหมาะสม

กลุ่มงานคณะกรรมการการป้องกันและบรรเทา

ผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย

สำนักกรรมการ ๓